P9_TA(2021)0395

Mediju brīvība un tiesiskuma tālāka pasliktināšanās Polijā

Eiropas Parlamenta 2021. gada 16. septembra rezolūcija par mediju brīvību un tiesiskuma aizvien lielāku pasliktināšanos Polijā (2021/2880(RSP))

(2022/C 117/16)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk "Harta"),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 49. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un saistīto Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru,

— ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (EST) un Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) judikatūru,

— ņemot vērā Komisijas pamatoto priekšlikumu Padomes 2017. gada 20. decembra lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu, kas sagatavots saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu (COM(2017)0835),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra Direktīvu (ES) 2018/1808, ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu ([1]) (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ([2]) ("Tiesiskuma nosacījumu regula"),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu ([3]),

— ņemot vērā 2019. gada 18. decembra rezolūciju par publisku diskrimināciju un naida runu, kas vērstas pret LGBTI personām, tostarp no LGBTI brīvām zonām ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2021. gada 11. marta rezolūcija par ES pasludināšanu par LGBTIK brīvības zonu ([5]),

— ņemot vērā 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par notiekošajām uzklausīšanām saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu attiecībā uz Poliju un Ungāriju ([6]),

([1]) OV L 303, 28.11.2018., 69. lpp.
([2]) OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.
([3]) OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.
([4]) OV C 255, 29.6.2021., 7. lpp.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0089.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0014.

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

— ņemot vērā 2020. gada 7. oktobra rezolūciju par ES demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānisma izveidi ([7]),

— ņemot vērā 2020. gada 17. septembra rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu ([8]),

— ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju par Komisijas 2020. gada ziņojumu par tiesiskumu ([9]),

— ņemot vērā 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par vadlīniju izveidi attiecībā uz vispārējā nosacītības režīma piemērošanu Savienības budžeta aizsardzībai ([10]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu "2020. gada ziņojums par tiesiskumu. Tiesiskuma situācija Eiropas Savienībā" (COM(2020)0580),

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 20. jūlija paziņojumu "2021. gada ziņojums par tiesiskumu. Tiesiskuma situācija Eiropas Savienībā" (COM(2021)0700),

— ņemot vērā Eiropas Padomes Cilvēktiesību komisāra 2021. gada 8. marta vēstuli Polijas premjerministram attiecībā uz diviem likumprojektiem par mediju nozari Polijā ([11]),

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,

A. tā kā saskaņā ar LES 2. pantu Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības;

B. tā kā saskaņā ar Hartas 47. pantu pamattiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību īstenošanai ir nepieciešama piekļuve "neatkarīgai" tiesai; tā kā tiesu iestāžu politiskā ietekmēšana vai kontrole un līdzīgi šķēršļi atsevišķu tiesnešu neatkarībai bieži vien ir izraisījuši to, ka tiesu iestādes nespēj pildīt savu uzdevumu veikt neatkarīgas pārbaudes par valdības izpildvaras un likumdošanas struktūru patvaļīgu varas izmantošanu;

C. tā kā plašsaziņas līdzekļu brīvība ir viens no pīlāriem un garantijām funkcionējošai demokrātijai un tiesiskumam; tā kā mediju brīvība, plurālisms un neatkarība, kā arī žurnālistu drošība ir izšķirīgi svarīgi vārda un informācijas brīvības tiesību komponenti, bez kuriem nav iespējama ES un tās dalībvalstu demokrātiskā darbība; tā kā publiskajām iestādēm būtu jāpieņem tiesisks un normatīvs regulējums, kas veicinātu brīvu, neatkarīgu un plurālistisku mediju attīstību;

D. tā kā Polija līdzās dažām citām dalībvalstīm joprojām vēl nav īstenojusi visas Audiovizuālo mēdiju pakalpojumu direktīvas (Direktīvas (ES) 2018/1808) prasības un īpaši tās, kuras attiecas uz valsts mediju tirgus regulatora neatkarību;

E. tā kā Eiropas Padomes Eiropas Audiovizuālā observatorija 2019. gadā secināja, ka Polijas plašsaziņas līdzekļu regulatīvo iestāžu neatkarība rada bažas saistībā ar tās amatpersonu iecelšanas procedūru īstenošanu un pārskatatbildību Valsts apraides padomei (*KRRiT*); tā kā tā secināja arī, ka Valsts Plašsaziņas līdzekļu padomei (*RMN*) "nav pietiekamu garantiju funkcionālajai neatkarībai no politiskajām partijām un valdības" ([12]);

([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0251.
([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0225.
([9]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0313.
([10]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0348.
([11]) Atsauce: CommHR/DM/sf 007-2021.
([12]) *Cappello M.* (red.), *The independence of media regulatory authorities in Europe* (Mediju regulatoru neatkarība Eiropā), *IRIS Special*, Eiropas Audiovizuālā observatorija, Strasbūra, 2019. g.

F. tā kā 2021. gada februārī tika ierosināts un pēc tam atsaukts projekts par reklāmas nodokļa piemērošanu, jo tika stingri kritizēta tā negatīvā ietekme uz plašsaziņas līdzekļu brīvību un plašsaziņas līdzekļu plurālismu; tā kā 2021. gada 10. februārī aptuveni 45 privāti plašsaziņas līdzekļi Polijā, protestējot pret ierosināto plašsaziņas līdzekļu reklāmas nodokli, uz 24 stundām pārtrauca apraidi, rādot tikai melnus ekrānus ar protesta saukļiem, un aptuveni 40 raidorganizācijas atklātā vēstulē Polijas iestādēm rakstīja, ka jaunais nodoklis vājinātu un, iespējams, piespiestu slēgt dažus plašsaziņas līdzekļus, kas darbojas Polijā, ierobežojot izvēli to auditorijai;

G. tā kā Polijas Sejms 2021. gada 11. augustā balsoja par likumprojektu, ar kuru tika ierosināts, ka apraides licences var būt tikai uzņēmējsabiedrībām, kuru daļu vairākums pieder vienībām no Eiropas Ekonomikas zonas; tā kā Polijas Senāts 2021. gada 9. septembrī nobalsoja pret šo likumprojektu, kas nenozīmē šīs likumdošanas procedūras beigas, ņemot vērā Polijas Sejma rīcībā esošo iespēju atcelt šo lēmumu;

H. tā kā šis likumprojekts tieši ietekmētu *TVN24* – neatkarīgu plašsaziņas līdzekli, kas pieder ASV reģistrētajai *Discovery* grupai; tā kā Polijā lēmums attiecībā uz *TVN24* licences atjaunošanu joprojām vēl nav pieņemts, neskatoties uz to, ka raidorganizācija licences atjaunošanu pieprasīja 2020. gada februārī; tā kā Polijas valsts mediju regulatoram (*KRRiT*) būtu jāpieņem lēmums attiecībā uz jaunu apraides licenci pirms pašreizējā licence zaudējusi spēku, t. i., pirms 2021. gada 26. septembra;

I. tā kā, ņemot vērā to, ka *KRRiT* nekādi neiejaucās, kad *Discovery* grupa iesniedza pieteikumu Nīderlandes iestādēm par jaunas apraides licences piešķiršanu tās *TVN24* kanālam un kad šāda licence tika arī piešķirta;

J. tā kā organizācijas "Reportieri bez robežām" pasaules preses brīvības indeksā 2021. gadam Polija ierindojas 64. vietā, kas ir tās zemākais rādītājs kopš 2015. gada, šīs valsts rādītājam noslīdot no 18. vietas;

K. tā kā Eiropas Cilvēktiesību tiesa 2021. gada 7. maijā lēma, ka iestāžu rīcība, ieceļot vienu no tiesnešiem, kurš bija "Konstitucionālā tribunāla" tiesas sastāvā, kad tika izskatīta uzņēmuma – prasītāja lieta, nozīmē, ka tiesas sastāvs, kas iztiesāja lietu, nebija "saskaņā ar likumu izveidota tiesa" un ka ir pārkāptas prasītāja "tiesības uz taisnīgu tiesu" ([13]);

L. tā kā 2021. gada 2. martā EST lēma, ka secīgi grozījumi Likumā par Valsts tiesu varas padomi, kuru rezultātā tika atcelta efektīva tiesas kontrole pār šīs padomes lēmumiem iesniegt priekšlikumus par Augstākās tiesas tiesnešu kandidātu iecelšanu prezidentam, var būt pretrunā ES tiesību aktiem ([14]);

M. tā kā 2021. gada 29. martā Polijas premjerministrs iesniedza iesniegumu plaši apstrīdētajā un nelikumīgajā "Konstitucionālajā tribunālā", lai izvērtētu, vai LES noteikumi par ES tiesību aktu prioritāti un efektīvu tiesību aizsardzību tiesā atbilst Polijas konstitūcijai ([15]);

N. tā kā ar 2021. gada 14. jūlija lēmumu EST noteica pagaidu pasākumus, kurus Komisija pieprasīja saskaņā ar LESD 279. pantu un kuri saistīti ar Polijas Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas darbību un citu Polijas tiesību aktu noteikumu, kas ietekmē tiesu varas neatkarību, apturēšanu ([16]);

O. tā kā 2021. gada 14. jūlijā Polijas nelikumīgais "Konstitucionālais tribunāls" nolēma, ka EST pagaidu noregulējuma pasākums par tiesu struktūru Polijā neatbilst Polijas konstitūcijai ([17]);

P. tā kā EST 2021. gada 15. jūlija spriedumā lietā C-791/19 ([18]) nosprieda, ka tiesnešu disciplinārais režīms Polijā nav saderīgs ar ES tiesību aktiem;

([13]) 2021. gada 7. maija spriedums, *Xero Flor w Polsce sp. z o.o.* v *Poland*.
([14]) Eiropas Savienības Tiesas 2021. gada 2. marta spriedums lietā *A.B.* un citi Nr. C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153.
([15]) Iesniegums izskatīšanā esošā lietā K 3/21; nelikumīgā "Konstitucionālā tribunāla" spriedums gaidāms 2021. gada 22. septembrī.
([16]) Tiesas 2021. gada 14. jūlija lietā C-204/21 R Komisija/Polija, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2020:593.
([17]) "Konstitucionālā tribunāla" 2021. gada 14. jūlija spriedums, lieta P 7/20.
([18]) Tiesas (Virspalātas) 2021. gada 15. jūlija spriedums, Eiropas Komisija/Polijas Republika, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

Q. tā kā 2021. gada 20. jūlijā Komisija nosūtīja Polijai vēstuli par visiem pasākumiem, kas veikti vai plānoti, lai pilnībā izpildītu Tiesas nospriesto, un visiem nepieciešamajiem pasākumiem, lai pilnībā izpildītu spriedumu; tā kā Polijas iestādes 2021. gada 16. augustā sniedza Komisijai atbildi;

R. tā kā Eiropas Cilvēktiesību tiesa 2021. gada 22. jūlijā nolēma, ka Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta nav bijusi "ar likumu izveidota neatkarīga un objektīva tiesa" un neatbilst Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. panta 1. punktā garantētajām "tiesībām uz lietas izskatīšanu tiesā" ([19]);

S. tā kā Komisija 2021. gada 7. septembrī nolēma nosūtīt Polijai oficiālu paziņojuma vēstuli saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu par to, ka tā nav veikusi nepieciešamos pasākumus, lai pilnībā izpildītu Tiesas 2021. gada 15. jūlija spriedumu, kurā tika konstatēts, ka Polijas tiesību akti par disciplināro režīmu pret tiesnešiem nav saderīgi ar ES tiesību aktiem;

T. tā kā 2021. gada 7. septembrī Komisija lūdza, lai EST nosaka finansiālas sankcijas Polijai nolūkā nodrošināt ar EST 2021. gada 14. jūlija lēmumu noteikto pagaidu pasākumu īstenošanu attiecībā uz Polijas Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas darbību un citu Polijas tiesību aktu noteikumu, kas ietekmē tiesu varas neatkarību, apturēšanu;

U. tā kā 2021. gada jūnijā Polijas tieslietu ministra vietnieks paziņoja, ka ministrija pašlaik strādā pie likumprojekta, kura mērķis ir aizliegt "LGBT propagandu";

V. tā kā Komisija 2021. gada 14. jūlijā nolēma sākt pienākumu neizpildes procedūras pret Ungāriju un Poliju saistībā ar līdztiesību un pamattiesību aizsardzību, jo īpaši reaģējot uz paziņojumu par "zonām, kas brīvas no LGBT ideoloģijas"; tā kā 2021. gada septembra vēstulē ([20]) Komisijas dienesti uzskatīja, ka diskriminācijas aizlieguma princips Eiropas strukturālo un investīciju fondu īstenošanā nav nodrošināts, un tādēļ nolēma apturēt Atveseļošanas palīdzības kohēzijai un Eiropas teritorijām (*REACT–EU*) programmas grozījumus attiecībā uz piecu Polijas vietējo pašvaldību reģionālajām darbības programmām;

W. tā kā 2021. gada augusta Eirobarometra zibensaptaujā respondentu ievērojams vairākums piekrita, ka ES būtu jānodrošina līdzekļi dalībvalstīm tikai ar nosacījumu, ka to valdība īsteno tiesiskumu un demokrātijas principus; tā kā šis skaitlis bija ļoti liels arī Polijā veiktajā aptaujā (72 %) ([21]);

Plašsaziņas līdzekļu brīvība

1. atgādina, ka Eiropas Parlaments savās rezolūcijās ir paudis bažas par iepriekš pieņemtajām un nesen ierosinātajām izmaiņām Polijas plašsaziņas līdzekļu likumā, pārveidojot sabiedrisko raidorganizāciju par valdību atbalstošu raidorganizāciju; atgādina, ka Polijas konstitūcijas 54. pants garantē vārda brīvību un aizliedz cenzūru;

2. pauž visstingrāko kritiku par tā dēvēto "Lex TVN" likumprojektu, ko pieņēma Sejms; uzskata, ka tas ir mēģinājums apklusināt kritisku saturu un tiešs uzbrukums plašsaziņas līdzekļu plurālismam un ka tas arī pārkāpj pamattiesības, kas noteiktas Hartā un Līgumos, kā arī ES iekšējā tirgus tiesību aktos un starptautiskajos cilvēktiesību un tirdzniecības tiesību aktos, piemēram, Audiovizuālo mēdiju pakalpojumu direktīvā; uzstājīgi mudina Sejmu ņemt vērā apspriedes un to, ka pēc tām Senāts ir noraidījis likumprojektu;

3. pauž dziļas bažas par to, ka Polijā vēl vairāk pasliktinās plašsaziņas līdzekļu brīvība, kā arī par dažādām reformām, ko īstenojusi valdošā koalīcija, lai mazinātu plašsaziņas līdzekļu daudzveidību un kritiska viedokļa izteikšanu; pauž dziļas bažas par informācijas apstiprināšanos, ka valsts kontrolēts naftas uzņēmums *PKN Orlen* ir iegādājies *Polska Press Group* pat pirms Polijas ombuda apelācijas pret Konkurences iestādi izskatīšanas galīgā iznākuma; ir ļoti nobažījies par redakcionālajām

([19]) Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2021. gada 22. jūlija spriedums lietā *Reczkowicz*/Polija (iesniegums Nr. 43447/19);
([20]) Ares(2021)5444303 – 03/09/2021.
([21]) *Flash Eurobarometer – State of the European Union* (Eirobarometra zibensaptauja – Situācija Eiropas Savienībā), *IPSOS*, 2021. gada augusts.

pārmaiņām, kuras uzņēmuma *PKN Orlen* vadība ir veikusi *Polska Press Group*, neskatoties uz to, ka saistībā ar izskatīšanā esošo apelāciju uzņēmumam *PKN Orlen* uz laiku ir aizliegts īstenot tā akcionāra tiesības; kategoriski nosoda uzņēmuma *PKN Orlen* amatpersonu paziņojumus, kuros tiesas spriedums tika ignorēts kā nenozīmīgs ([22]);

4. ir dziļi nobažījies par situācijas pasliktināšanos Polijas publisko mēdiju jomā un to nespēju īstenot savus uzdevumus sabiedrības interesēs, kurus raksturo plurālisms, objektivitāte, līdzsvars un neatkarība, kas ir to juridisks pienākums atbilstoši Apraides likuma 21. panta 1. punktam;

5. kategoriski nosoda nepārtrauktās nomelnošanas kampaņas publiskajos plašsaziņas līdzekļos pret tiesnešiem, žurnālistiem un politiķiem, kas kritizē pašreizējo valdību, tostarp *SLAPP* (stratēģiskus tiesas procesus pret sabiedrības līdzdalību), ko ierosinājušas valdības aģentūras, valdības amatpersonas, valsts uzņēmumi vai privātpersonas, kurām ir cieša saikne ar valdības koalīciju; aicina Polijas iestādes sadarbībā ar žurnālistu organizācijām uzraudzīt uzbrukumus žurnālistiem un ziņot par tiem, kā arī par tiesas procesiem, kuru mērķis ir apklusināt vai iebiedēt neatkarīgus plašsaziņas līdzekļus, un garantēt piekļuvi atbilstošiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem;

6. uzskata, ka ES saistošie noteikumi, kas nodrošina stingru un konsekventu aizsardzību neatkarīgajiem plašsaziņas līdzekļiem un žurnālistiem no tiesas prāvām, kuru mērķis ir tos apklusināt vai iebiedēt ES, ir ļoti nepieciešami, lai palīdzētu izbeigt šo ļaunprātīgo praksi, un uzsver, ka Eiropas Parlaments pašlaik izstrādā patstāvīgu ziņojumu par stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību (*SLAPP*);

7. atzinīgi vērtē Komisijas neseno iniciatīvu pieņemt ieteikumu par žurnālistu drošības garantēšanu Eiropas Savienībā; aicina Komisiju nekavējoties panākt Mediju brīvības akta ([23]) pildīšanu;

8. aicina Komisiju nodrošināt Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas pareizu īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu regulatoru neatkarību, plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību pārredzamību un plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi; aicina Komisiju efektīvi izmantot pienākumu neizpildes procedūras gadījumos, kad dalībvalstis šādus noteikumus īsteno nepareizi vai nepilnīgi;

9. atkārtoti aicina Polijas iestādes pilnībā īstenot Eiropas Padomes 2016. gada 13. aprīļa ieteikumu par žurnālistikas aizsardzību un žurnālistu un citu mediju jomas dalībnieku drošību ([24]);

10. pauž pilnīgu atbalstu miermīlīgajiem protestiem pret Polijas valdības vadītajām reformām, kas vēl vairāk grauj plašsaziņas līdzekļu brīvību Polijā;

ES tiesību aktu prioritāte un tiesu varas un citu iestāžu neatkarība

11. atzinīgi vērtē Komisijas nesenās iniciatīvas attiecībā uz tiesu varas neatkarību; tomēr uzskata, ka ātrāka rīcība, kā to atkārtoti aicinājis Eiropas Parlaments, būtu palīdzējusi izvairīties no nepārtrauktas tiesu varas neatkarības samazināšanās Polijā; atkārtoti aicina Komisiju sākt pienākumu neizpildes procedūras saistībā ar tiesību aktiem par nelikumīgo "Konstitucionālo tribunālu" un tā nelikumīgo sastāvu, Augstākās tiesas Ārkārtas palātu un Valsts tiesu varas padomi;

12. pauž dziļas bažas par to, ka Polijas iestādes nesen tīši un sistemātiski ir pārkāpušas ar tiesiskumu saistītus spriedumus un EST norādījumus; aicina Polijas iestādes ievērot dažādos Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus par nelikumīgā "Konstitucionālā tribunāla" un Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas sastāvu un organizāciju, lai nodrošinātu atbilstību tiesu varas neatkarības standartiem, kurus Polija apņēmās ievērot;

([22]) *Polija:* Redaktoru nomaiņa uzsākta, neskatoties uz to, ka *Polska Press* iegāde ar tiesas spriedumu apturēta, Starptautiskais preses institūts, 2021. gada 30. aprīlis.

([23]) *Iestājoties par "Eiropas Mediju brīvības aktu"*, runa Eiropas Parlamenta Kultūras un izglītības komitejā, 2021. gada 19. aprīlī.

([24]) Eiropas Padomes Ministru komitejas Ieteikums CM/Rec(2016)4 dalībvalstīm par žurnālistikas aizsardzību un žurnālistu un citu plašsaziņas līdzekļu darbinieku drošību.

13. atkārtoti nosoda praksi saukt pie atbildības un vajāt tiesnešus, kuri kritizē Polijas valdību; aicina Disciplinārlietu palātu tās pašreizējā sastāvā apturēt visas tās darbības un lietas, tostarp tiesvedības lietas, un atjaunot darbā visus tiesnešus, kurus šī palāta ir atcēlusi no tiesnešu amata, tostarp tos tiesnešus, kuriem joprojām tiek liegts spriest tiesu, neraugoties uz to, ka viņi sekmīgi ir pārsūdzējuši tiesas palātas lēmumu par viņu atstādināšanu no amata, jo to tiesu priekšsēdētāji, kurās viņi pildīja savus pienākumus, pēc tam pastāvīgi nepilda galīgos spriedumus apelācijas instancē;

14. aicina saskaņā ar Venēcijas komisijas ieteikumiem ([25]) nodalīt ģenerālprokurora un tieslietu ministra birojus; uzsver EST ģenerāladvokāta viedokli izskatāmajā lietā un aicina Komisiju aktīvāk sākt pienākumu neizpildes procedūru saistībā ar prokuratūras dienestu neatkarību;

15. atkārtoti uzsver, ka ES tiesību aktu prioritātei ir fundamentāls raksturs, jo saskaņā ar iedibināto ES Tiesas judikatūru šāds princips ir ES tiesību stūrakmens; atgādina, ka visas dalībvalstis vienojās Lisabonas līgumam pievienot deklarāciju par prevalēšanu; atgādina, ka šā principa darbība ir saistoša visām dalībvalstu struktūrām un to nevar atcelt ar valsts tiesību aktu noteikumiem, tostarp konstitucionālajiem noteikumiem; nosoda jebkādus mēģinājumus atkāpties no šā principa;

16. aicina Polijas premjerministru neapšaubīt ES tiesību aktu pārākumu pār valsts tiesību aktiem un atsaukt savu priekšlikumu, ko izskata nelikumīgais "Konstitucionālais tribunāls", lai pārskatītu dažu ES Līgumu daļu atbilstību konstitūcijai;

17. aicina ģenerālprokuroru atsaukt savu priekšlikumu, kas iesniegts pretlikumīgajam "Konstitucionālajam tribunālam", kas saistīts ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. panta atbilstību konstitūcijai;

18. aicina Komisiju turpināt uzraudzīt visus jau apzinātos jautājumus un pieprasīt pagaidu pasākumus ikreiz, kad lietas tiesu varas jautājumos tiek nodotas izskatīšanai EST, un pieprasīt finansiālas sankcijas gadījumos, kad tiek pārkāpti EST nolēmumi;

Polijas tiesiskuma situācijas papildu novērtējums

19. pauž nožēlu par progresa trūkumu un tiesiskuma situācijas pasliktināšanos Polijā kopš Parlamenta 2020. gada 17. septembra rezolūcijas un par to, ka Polijas valdība nav ņēmusi vērā tajā iekļautos ieteikumus; atgādina par šiem ieteikumiem;

20. ņem vērā Polijas un citu dalībvalstu, kas robežojas ar Baltkrieviju, paziņojumu par ārkārtas stāvokli; ar bažām norāda uz humanitāro situāciju pie robežas un nosoda Baltkrievijas iestāžu mēģinājumus izmantot migrantus, tostarp patvēruma meklētājus, kā politisku instrumentu un hibrīddraudus pret Poliju un citām dalībvalstīm, reaģējot uz atbalstu demokrātiskajai opozīcijai Baltkrievijā; prasa vienotu ES reakciju, lai rastu risinājumus šai situācijai; aicina Polijas un citu skarto dalībvalstu iestādes nodrošināt, ka ES tiesību akti patvēruma un atgriešanas jomā un starptautiskās cilvēktiesības tiek pilnībā ievērotas arī ārkārtas situācijā, tostarp patvēruma pieejamība un plašsaziņas līdzekļu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju piekļuve pierobežas zonai, un ņemt vērā ANO Bēgļu aģentūras (*UNHCR*) un Eiropas Padomes struktūru norādījumus; aicina Komisiju kā Līgumu pārraudzītāju nodrošināt atbilstību attiecīgajiem ES tiesību aktiem; aicina citas dalībvalstis izrādīt solidaritāti un sniegt palīdzību skartajām dalībvalstīm, tostarp patvēruma meklētāju pārvietošanu;

21. atkārtoti pauž dziļas bažas, kas izteiktas rezolūcijās par mēģinājumiem noteikt krimināatbildību par dzimumaudzināšanas izplatīšanu Polijā, un uzstāj, ka vecumam atbilstošai un uz pierādījumiem balstītai visaptverošai dzimumaudzināšanai un audzināšanai attiecību jomā ir būtiska nozīme, lai attīstītu jauniešu prasmes veidot veselīgas, vienlīdzīgas, audzinošas un drošas attiecības bez diskriminācijas, spaidiem un vardarbības;

([25]) 2017. gada 11. decembra atzinums Nr. 892/2017.

22. ir satraukts par ierosinātajiem grozījumiem Izglītības likumā un dažos citos tiesību aktos, kā arī pieņemtajiem grozījumiem 2021. gada 1. septembra noteikumos par pedagoģisko uzraudzību ([26]), kas ierobežotu izglītības autonomiju, nododot pilnvaras no vietējām pašvaldībām uz centrālajām iestādēm, īstenojot kontroli pār skolu direktoriem un pastiprinot to NVO uzraudzību, kuras veicina skolu izglītību;

23. atkārtoti pauž dziļas bažas par uzbrukumiem sieviešu tiesībām Polijā, jo īpaši par sieviešu seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību ierobežošanu pēc nelikumīgā "Konstitucionālā tribunāla" sprieduma, kas tika publicēts Polijas Oficiālajā Vēstnesī (*Dziennik Ustaw*) 2021. gada 27. janvārī;

24. atzinīgi vērtē jauna Polijas cilvēktiesību komisāra iecelšanu 2021. gada jūlijā pēc viņa priekšgājēja pilnvaru termiņa beigām 2020. gada septembrī;

25. pauž bažas par to, ka kopš 2018. gada decembra Padome ir rīkojusi tikai vienu uzklausīšanu par tiesiskumu Polijā saskaņā ar 7. panta 1. punktu; atkārto aicinājumu Padomei sniegt konkrētus ieteikumus Polijai, kā noteikts LES 7. panta 1. punktā, paredzēt šo ieteikumu īstenošanas termiņus; aicina pašreizējo un nākamās Padomes prezidentvalstis Padomes dienas kārtībā saglabāt uzklausīšanas par Poliju; pauž bažas par Padomes secīgo prezidentūru attieksmi vairs neziņot attiecīgajai Eiropas Parlamenta komitejai par 7. panta 1. punktā paredzētajām procedūrām un mudina Padomi to darīt pēc iespējas drīz;

26. atkārtoti aicina Padomi un Komisiju paplašināt LES 7. panta 1. punktā paredzēto uzklausīšanu darbību, lai aptvertu arī jautājumus, kas saistīti ar pamattiesībām un demokrātiju, un iekļaut jaunus notikumus un izvērtēt riskus, kas saistīti ar tiesu varas neatkarības, vārda brīvības, tostarp plašsaziņas līdzekļu brīvības, humanitāro un eksakto zinātņu brīvības, biedrošanās brīvības un tiesību uz vienlīdzīgu attieksmi pārkāpumiem, kā to pieprasījis Eiropas Parlaments;

27. atzinīgi vērtē Komisijas veiktos pasākumus saistībā ar dažu Polijas vietējo un reģionālo pašvaldību deklarāciju par dažām no "LGBT ideoloģijām brīvām zonām" un to nesaderību ar ES vērtībām un diskriminācijas aizlieguma nozīmi Eiropas strukturālo un investīciju fondu īstenošanā; aicina Komisiju pārkāpuma procedūrās izmantot visus juridiskos pamatus; aicina dalībvalstu valsts, vietējās un reģionālās iestādes pārtraukt jebkādu sadarbību ar Polijas varas iestādēm, kuras ir pasludinājušas sevi par "zonām, ka ir brīvas no LGBT ideoloģijas"; aicina Komisiju arī turpmāk noraidīt ES finansējuma pieteikumus, ko iesniegušas iestādes, kuras ir pieņēmušas šādas rezolūcijas, un apsvērt veidus, kā nodrošināt galīgo saņēmēju aizsardzību un viņu darba nepārtrauktību, tostarp apsverot alternatīvas reģionālajām pārvaldības iestādēm, piemēram, tiešus piešķīrumus pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras ir atkarīgas no ES finansējuma;

28. kategoriski nosoda to, ka stratēģiskas tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību tiek izmantotas arī pret aktīvistiem, kuri vēršas pret rezolūcijām, kas pasludina atbrīvošanos no tā dēvētajās LGBTI ideoloģijas, un pret "reģionālajām ģimenes tiesību hartām" un informē sabiedrību par to;

29. atkārtoti apstiprina savu nostāju par Tiesiskuma nosacījumu regulu, kas stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī un ir tieši piemērojama visā Eiropas Savienībā un visās tās dalībvalstīs, attiecībā uz visiem ES budžeta līdzekļiem, tostarp resursiem, kas kopš tā laika piešķirti ar ES Atveseļošanas instrumenta starpniecību;

30. atgādina, ka Tiesiskuma nosacījumu regulā ir sniegta skaidra tiesiskuma definīcija, kas jāsaprot saistībā ar citām Savienības vērtībām, tostarp pamattiesībām un diskriminācijas aizliegumu; pauž vilšanos par Komisijas atbildi Eiropas Parlamentam tās 2021. gada 23. augusta vēstulē; aicina Komisiju nekavējoties uzsākt procedūru saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulas 6. panta 1. punktu attiecībā uz Poliju;

31. pauž nopietnas bažas par Polijas atveseļošanas un noturības plāna projekta atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido atveseļošanas un noturības mehānismu ([27]), un

([26]) OV, 2021. g., 1618. p.
([27]) OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

Pamattiesību hartai; aicina Komisiju un Padomi rūpīgi izanalizēt visus Polijas atveseļošanas un noturības plāna projekta pasākumus un apstiprināt plānu tikai tad, ja tiek konstatēts, ka Polijas iestādes ir īstenojušas visus EST spriedumus, īpaši attiecībā uz tiesu varas neatkarību, un ka tas pēc tam nenovedīs pie tā, ka ES budžets aktīvi veicinās pamattiesību pārkāpumus Polijā;

o

o o

32. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Padomei, Komisijai, Reģionu komitejai un Eiropas Padomei.